

Yrkande
2024-11-22

SLK-2024-00584

Yrkande angående Förlängning av samarbetsavtal med Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Samarbetsavtal med Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan, sägs upp.

Yrkandet

KOLV-projektet lever inte upp till förväntningarna och därmed rättfärdigas inte den (succesivt ökande) ekonomiska insatsen från Göteborgs Stad. Fler kommuner väljer att inte ansluta sig till samarbetet, vilket är ett tecken på bristande intresse och engagemang från andra aktörer. Detta underminerar projektets långsiktiga legitimitet och effektivitet. Därtill framgår det i rapporterna att informationsspridningen från Förvaltningshögskolan till stadens verksamheter är fortsatt bristfällig, trots att detta varit en återkommande kritikpunkt i tidigare utvärderingar. Det är därför tydligt att värdet av forskningen inte når ut till stadens aktörer på ett effektivt sätt.

Vidare är vi kritiska till att stadens representanter huvudsakligen består av politiker från staden, vilket riskerar att minska rådets opartiskhet och oberoende. Det är inte tillräckligt tydligt hur dessa representanter kan bidra till en forskningsbaserad utveckling av stadens verksamheter utan att styras av politiska agendor. Göteborgs Stad har dessutom redan etablerade samarbeten med Chalmers och Göteborgs universitet genom avsiktsförklaringar som omfattar bredare forskningsområden. Dessa alternativa samarbetsformer visar på möjligheter till likvärdiga eller bättre resultat utan att innebära samma ekonomiska åtagande.

De skattemedel som idag används för KOLV-projektet kan användas betydligt bättre och mer ansvarsfullt inom andra områden som är mer angelägna för stadens invånare. Exempelvis finns stora behov av resurser

inom förskolan, skolan, hemtjänsten, vården och eftersatt infrastruktur. Med tanke på dessa faktorer finner vi det ansvarstagande att avstyrka förslaget om förlängning av samarbetsavtalet och istället omfördela resurserna till verksamheter där de kan göra större nytta.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-10-31

Ärendenummer SLK-2024-00584

Handläggare

Lars Ekberg, Helena Österlind

Telefon: 031-368 02 28

E-post: fornamn.efternamn@stadshuset.goteborg.se

Förlängning av samarbetsavtal med Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Förlängning av samarbetsavtal med Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

Sammanfattning

Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet har i skrivelse 2024-05-22 föreslagit en förlängning av nuvarande samarbetsavtal med Göteborgs Stad om medverkan i Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan. Efter en dialog mellan stadsledningskontoret och Förvaltningshögskolan inkom 2024-10-21 ett nytt förslag på samarbetsavtal.

Göteborgs Stad deltar sedan 1995 i samarbetsprojektet som leds av Förvaltningshögskolan. Samarbetet benämns KOLV och syftar till att främja långsiktigt forskningsbaserad kunskapsutveckling om offentlig förvaltning i kommuner och regioner. Nuvarande samarbetsavtal löper till och med 2024.

Stadsledningskontorets bedömning är att det finns delar i samverkan inom KOLV som kan förbättras, såsom informationsspridning, men att samarbetet har bidragit till kunskapsutveckling om offentlig förvaltning i kommuner och regioner.

Stadsledningskontoret bedömer även att Förvaltningshögskolan har beaktat kontorets synpunkter i aktuellt förslag på samarbetsavtal.

Väsentliga förändringar i förslaget till nytt samarbetsavtal jämfört med hittillsvarande är att det föreslås gälla löpande, att uppräknig av medfinansieringen ska ske enligt index PKV (prisindex för kommunal verksamhet) och antal invånare samt att en av två ersättare i rådet kan vara tjänsteperson.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Nuvarande samarbetsavtal innebär en medfinansiering med fyra kronor per invånare och år, beräknat utifrån SCB:s statistik över folkmängden, vilket motsvarar 2 400 tkr för 2024. Göteborgs Stads finansiering har hittills skett inom ramen för det kommuncentrala anslaget för kommunövergripande avgifter.

I nu aktuellt förslag till samarbetsavtal föreslås en förändring där medfinansieringen fortsatt ska utgå från fyra kronor per invånare och år, samt dessutom justeras genom årlig uppräknings enligt prisindex för kommunal verksamhet, PKV. För 2025 innebär det att avgiften höjs till 2 530 tkr. Utgiftsposten bedöms även fortsättningsvis kunna hanteras inom ordinarie budgetprocess.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Förvaltningshögskolans forskning har en struktur med elva forskargrupper där tanken är att forskare med olika perspektiv kan mötas. Strukturen är föränderlig i takt med att forskningen skiftar, men fungerar som en övergripande indelning. De elva forskargrupperna bedriver forskning inom:

- Kommun- och regionforskning
- Demokrati och förvaltning
- Hälsa, vård och omsorg
- Digitalisering och AI
- Hållbarhet
- Ekonomistyrning och redovisning
- Integration och migration
- Offentlig granskning
- Samhälleliga utmaningar
- Skola och förskola
- Tjänstepersoner och professioner

Forskargrupperna, och de resultat som kan komma från dem, förväntas ha betydelse för stadens fortsatta utvecklingsarbete med såväl den ekologiska som sociala dimensionen.

Bilagor

1. Förvaltningshögskolans rapport Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige 2019-2024
2. Utvärdering av KOLV 2019-2023
3. Förslag till nytt samarbetsavtal med Förvaltningshögskolan

Ärendet

Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet har i skrivelse 2024-05-22 begärt en förlängning av nuvarande samarbetsavtal med Göteborgs Stad om medverkan i Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan. Kommunstyrelsen har att ta ställning till det nya samarbetsavtalet.

Beskrivning av ärendet

Sedan 1995 deltar Göteborgs Stad i samarbetsprojektet ”partnerskap för forskning, utbildning och samverkan” vid Förvaltningshögskolan. Övriga parter är Västra Götalandsregionen samt kommunerna Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö. Samarbetet benämns fortfarande ”KOLV” efter den ursprungliga överenskommelsen; Kommuner och landsting i Västsverige. Samarbete har reglerats inom ramen för samarbetsavtal som varit sex-åriga. Nuvarande samarbetsavtal löper till och med 2024.

Samarbetet syftar till att främja långsiktigt forskningsbaserad kunskapsutveckling om offentlig förvaltning i kommuner och regioner. Förvaltningshögskolans råd för forskning och utbildning följer arbetet löpande. Medverkande parter utser vardera två representanter, bland dessa återfinns såväl förtroendevalda som tjänstepersoner. Kommunstyrelsen beslutade 2023-01-25 § 68, om representanter till Förvaltningshögskolans råd som båda är förtroendevalda.

Förvaltningshögskolan

Projektet Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige, även kallat KOLV (Kommuner och landsting i Väst) startade 1995 som ett samarbete mellan Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet, Västra Götalandsregionen (dåvarande Bohuslandstinget) och flera kommuner i Västsverige.

Upptakten till projektet var ett identifierat behov från kommuner och region av kompetensförsörjning till den offentliga sektorn, kontinuerlig kompetensutveckling för både tjänstepersoner och politiker, mer och fördjupad kommunforskning samt att Förvaltningshögskolan skulle kunna spela en viktig roll i den regionala utvecklingen.

KOLV-projektet innebär en förstärkning av Förvaltningshögskolans verksamhet som helhet och ska leda till:

- Möjlighet att rekrytera och behålla de bästa forskarna för långsiktig forskning om kommuner och regioner vid Göteborgs universitet
- Grund för tillämpad forskning och kvalificerat utvecklingsarbete
- Aktiv medverkan i internationella nätverk
- Kontinuerlig kompetensutveckling för samarbetsorganisationerna
- Grundutbildning på hög nivå med forskningsanknytning (kompetensförsörjning)
- Kontinuerligt utbyte med ledande skolor och institut
- Seminarier för praktiker om nya rön inom forskningen.

Förvaltningshögskolans verksamhet 2019-2023 inom ramen för KOLV-samarbetet har varit:

- Förvaltningshögskolans dag, en gång per år
- Från 2023 en årlig heldagskonferens för medlemsorganisationerna. Tema 2023; Den gröna omställningen i norra Sverige, 2024; Styrning i offentlig verksamhet
- Populärvetenskapliga lunchseminarier
- Förvaltningshögskolans program för högre politiska ledare
- Vård 2020 för Nordiska kommunforskarkonferensen
- Studie- och konferensresa vartannat år med Förvaltningshögskolans råd
- KOLV-professorer, KOLV-doktorand och gästforskare
- Kommunikation och marknadsföring för att synliggöra KOLV-projektet
- Medverkan i internationella forskarnätverk
- 21 publicerade rapporter i Förvaltningshögskolans rapportserie
- SJPA, Scandinavian Journal of Public Administration, Förvaltningshögskolans egen tidskrift. Utkom med fyra nummer per år under perioden.
- Pris för nyttiggörande av forskning inom offentlig förvaltning. Delas ut årligen sedan 2011 av Förvaltningshögskolans råd.
- Alumnverksamhet

Göteborgs Stads samarbeten med akademien

Göteborgs Stad har, på såväl stadenövergripande som på verksamhetsnivå, flera olika formaliserade samarbeten med Göteborgs universitet. På en övergripande nivå finns sedan 2020 den så kallade Avsiktsförklaringen mellan Göteborgs Stad, Göteborgs universitet och Chalmers (förnyad i kommunstyrelsens 2024-02-07 § 97). Den uttrycker en gemensam vilja och ambition att samverka för att stärka Göteborg som studentstad och centrum för högre utbildning och forskning.

Inom ramen för Avsiktsförklaringen genomförde parterna 2021 en översiktlig kartläggning av de samarbeten där en verksamhet inom Göteborgs Stad är en av parterna. Den inkluderade samarbeten inom ramen för formaliserade avtal, centrumbildningar samt olika nätverk. Drygt 60 sådana samarbeten kunde identifieras.

Göteborgs Stad är från bildandet 1989 medlem i Kommunforskning i Väst, KFi, som har likartad inriktning och syfte som KOLV, men som inkluderar fler kommuner i Västra Götalandsregionen samt Halland. KFi är en forskningsorganisation som bedriver och förmedlar forskning och utveckling inom området ekonomi och organisation i kommuner och regioner. Kommunen betalar en medlemsavgift till KFi men bekostar även specifika forskningsuppdrag. Göteborgs Stad representeras i styrelsen av ekonomidirektören på stadsledningskontoret.

Göteborgs Stad har fått ett erbjudande om att medverka som associerad partner i West Sweden Nexus for Sustainable Development, Wexus. Syftet med Wexus är att aktörer från alla samhällssektorer ska mötas och samverka för att tillsammans utveckla, utbyta och nyttiggöra kunskap som stärker samhällets förmåga och kapacitet att ställa om till ett hållbart samhälle. Inom Wexus finns Urban Futures – Centrum för hållbar stadsutveckling, där Göteborgs Stad varit en av parterna sedan 2020. Kommunstyrelsen beslutade 2024-05-26 § 481 om fortsatt medverkan till och med 2029.

Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, driver FoU i Väst, som är en enhet för forskning och utveckling inom GR. Arbetet ska bidra till kunskapsutveckling i medlemskommunerna och utveckling av arbetssätt som bygger på kunskap. Det sker med hjälp av kartläggningar, utvärderingar, analyser samt vetenskapligt stöd i olika projekt, exempelvis följeforskning. FoU i Väst samarbetar med universitet, högskolor samt nationella aktörer som SKR. För närvarande (augusti 2024) har FoU i Väst 30 pågående FoU-projekt.

Kommunstyrelsen gav 2023 stadsledningskontoret i uppdrag att inventera vilka nätverk och samarbeten Göteborgs Stad deltar i kommuncentralt. I den redovisning som lämnades till kommunstyrelsen 2024-04-24 § 361, redovisades sammanlagt 115 nätverk och samarbeten, av dem är åtta med tydlig koppling till akademien.

Samarbetsavtalet

Det förslag till samarbetsavtal som tillsändes Göteborgs Stad i maj 2024 har arbetats fram av Förvaltningshögskolan i samverkan med partnerskapsrådet, vilka har fått lämna önskemål och synpunkter under 2023. Förslaget till samarbetsavtal har även varit på remiss i de deltagande kommunerna. Själva remissprocessen har sett olika ut i respektive kommun där vissa har fört dialoger med tjänstepersoner medan exempelvis Göteborgs Stad har hanterat remissen inom den politiska organisationen. Det slutliga förslaget till samarbetsavtal antogs av rådet i mars 2024.

Stadsledningskontoret har haft dialog med övriga kommuner inom nuvarande samarbetsavtal samt Västra Götalandsregionen. Dessa delar de synpunkter kontoret har på det förslag till avtal som Förvaltningshögskolan har sänt till parterna. Synpunkterna handlar främst om förtydliganden i vissa delar av avtalet.

Stadsledningskontoret har också haft ett möte med Göteborgs Stads representanter i Förvaltningshögskolans råd där innehållet i avtalsförslaget diskuterades.

Inom ramen för beredning av förslaget till avtal har stadsledningskontoret fört en dialog med Förvaltningshögskolan. I dialogen framfördes synpunkter på det första förslaget till samarbetsavtal. De önskemål stadsledningskontoret redovisade avsåg framför allt att formuleringen av äganderätten till resultat borde förtydligas samt en tydligare skrivning som ställer krav på regelbunden översyn och utvärdering av samverkan. Avseende medlemsavgiften efterfrågade stadsledningskontoret ett tydliggörande av kommunens faktiska kostnader från 2025 samt krav på årlig redovisning av hur medlemsavgifterna har använts. Stadsledningskontoret påtalade även att formerna för uppsägning av samarbetsavtal bör tydliggöras.

Stadsledningskontoret lyfte även en önskan om en verksamhetsbeskrivning kopplat till avtalet. Detta då det underlättar för samverkansparterna att förbereda sin organisation på ett mottagande och eventuell implementering av samarbetets resultat. I föreliggande förslag till avtal tydliggörs att det är partnerskapsrådet som årligen ska besluta om verksamhetsplan.

Efter dialogen inkom Förvaltningshögskolan 2024-10-21 med ett nytt förslag till samarbetsavtal, se bilaga 3.

Väsentliga förändringar i förslaget till nytt samarbetsavtal jämfört med hittillsvarande är att det föreslås gälla löpande och kan sägas upp varje år, till skillnad mot hittillsvarande som löpt i sex år.

Uppräkning av medfinansieringen ska även ske enligt index PKV (prisindex för kommunal verksamhet) och antal invånare samt att en av två ersättare i rådet kan vara tjänsteperson, vilket är en utökning. Idag utser kommunstyrelsen två personer till rådet, en ordinarie samt en ersättare.

Förvaltningshögskolans utvärdering

Förvaltningshögskolan har låtit Åbo Akademi genomföra en utvärdering av KOLV-samarbetet 2019-2023. Denna har redovisats i Förvaltningshögskolans råd.

I de övergripande slutsatserna konstaterar utvärderaren att Förvaltningshögskolan förverkligar projekt och uppfyller sin del av samarbetsavtalet mycket väl.

Utvärderaren konstaterar att samarbetsavtalet har haft stor betydelse för Förvaltningshögskolans kompetenshöjning och allmänna utveckling. Det syns i sammanställningen av forskning och publikationer samt utvärderingar av forskarutbildningen som skett. I en utvärdering framhålls Förvaltningshögskolans framgångsrika samverkansarbete som en av dess främsta styrkor.

De kommunala representanterna i Förvaltningshögskolans råd har i utvärderingen inte haft synpunkter på det Förvaltningshögskolan gör, däremot efterlyser de att information om det som görs samt resultat ska spridas bättre och nå fler. Utvärderaren konstaterar att kommunernas synpunkter kring erfarenhets- och kunskapsspridning i organisationerna behöver tas på allvar, särskilt som detta påtalades även i föregående utvärdering, 2018.

Utvärderingen konstaterar också att det i den ekonomiska redovisningen från Förvaltningshögskolan är svårt att särskilja KOLV från den ordinarie verksamheten. Därmed är det svårt att värdera vilken betydelse samarbetet har för utveckling av verksamheten vid högskolan.

Utvärderaren ger några förslag till Förvaltningshögskolan hur de kan arbeta för att stimulera samarbete och kunskapsutbyte. Dessutom anser utvärderaren att formerna för samarbetsavtalet behöver uppdateras för större transparens och tydlighet. Slutligen anser utvärderaren att rådets roll och uppgifter behöver diskuteras och förtydligas.

Omvärld

Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitets samhällsvetenskapliga fakultet, tillsammans med Högskolan i Borås, utfärdar examen i ämnet offentlig förvaltning. Motsvarande högskola finns inte vid något annat lärosäte i Sverige. Närmast motsvarighet är förvaltningsprogrammet (180 högskolepoäng) vid Södertörns högskola, Stockholm.

Flera kommuner i Sverige, till exempel Stockholm, Uppsala, Linköping, Malmö och Lund, har formaliserade samarbeten med sina respektive lärosäten. Dessa motsvarar den Avsiktsförklaring Göteborgs Stad har med Chalmers och Göteborgs universitet och innebär i de flesta fall ett samarbete med ett bredare fokus än enbart utveckling av den offentliga förvaltningen.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar att Göteborgs Stad har flera olika samarbeten med såväl Göteborgs universitet som Chalmers. Dessa kan vara både stadenövergripande, exempelvis Avsiktsförklaringen, som avgränsade till vissa delar av stadens verksamheter, exempelvis de stadsutvecklande förvaltningarnas samarbete med Chalmers.

Viktiga motiv för samverkan med akademien är dels att öka intresset för Göteborgs Stad som arbetsgivare, dels att utveckla stadens verksamheter i samspel med relevant och aktuell forskning.

Kontoret anser att det är viktigt att det alltid sker en bedömning av den långsiktiga nyttan med dessa samarbeten, samt en regelbunden samlad översyn och utvärdering av resultat. Det skulle kunna bidra till att underlätta en bredare spridning av information om de resultat som nås. Stadsledningskontorets bedömning är att om Göteborgs Stad ska fortsätta samverkan med Förvaltningshögskolan så är det en fördel om en av stadens tre representanter i Förvaltningshögskolans råd är en tjänsteperson, som utses av stadsdirektören, med uppdrag att säkerställa en ökad informationsspridning i staden. Idag utser kommunstyrelsen två personer till rådet, en ordinarie och en ersättare. En tredje tjänstepersonsrepresentant är i linje med formuleringen i förslag till nytt samarbetsavtal från Förvaltningshögskolan och bedöms underlätta utvärdering av samarbetet med forskningsaktörer, spridning av forskningsresultat samt mottagande i verksamheten.

I samband med kommunstyrelsens behandling av föregående förlängning av samarbetsavtalet, 2019-01-16 § 37, pekade stadsledningskontoret på behovet att i större utsträckning återföra och sprida forskningsresultat. En viss utveckling har skett, men den utvärdering som genomförts 2023 pekar på att det fortfarande upplevs som ett område som kan förbättras.

Stadsledningskontorets bedömning är att Förvaltningshögskolan i det aktuella förslaget till samarbetsavtal har beaktat de synpunkter som lämnades på det ursprungliga förslaget. I likhet med stadsledningskontoret ser de vikten av ett kontinuerligt arbete för att öka tydligheten om hur parternas medel används och att skapa rutiner för regelbunden översyn av samarbetsavtalet, men även av ökad spridning av de resultat som kommer fram inom ramen för samarbetsavtalet.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN
GÖTEBORGS UNIVERSITET

Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige 2019–2024

Inledning

Projektet *Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige*, även kallat KOLV (Kommuner och landsting i Väst) startades 1995 som ett samarbete mellan Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet, Västra Götalandsregionen (dåvarande Bohuslandstinget) och flera kommuner i Västsverige. Idag ingår Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö samt Västra Götalandsregionen och Förvaltningshögskolan i projektet. Den nuvarande avtalsperioden sträcker sig fram till 31 december 2024.

Upptakten till projektet vara att man från kommunalt och regionalt håll såg behov av kompetensförsörjning till den offentliga sektorn, kontinuerlig kompetensutveckling för både tjänstemän och politiker, mer och fördjupad kommunforskning samt att Förvaltningshögskolan skulle kunna spela en viktig roll i den regionala utvecklingen. Långsiktigheten i projektet framhölls som viktig: tillämpad forskning och kvalificerade utbildningar är resultatet av långsiktigt och strategiskt arbete. Projektet syftar i stort till att främja den västsvenska regionens utveckling genom att satsa på kompetensförsörjning och kompetensutveckling för kommuner och region. Projektet ska leda till:

- Möjlighet att rekrytera och behålla de bästa forskarna för långsiktig forskning om kommuner och regioner vid Göteborgs universitet
- Grund för tillämpad forskning och kvalificerat utvecklingsarbete
- Aktiv medverkan i internationella nätverk
- Kontinuerlig kompetensutveckling för samarbetsorganisationerna
- Grundutbildning på hög nivå med forskningsanknytning (kompetensförsörjning)
- Kontinuerligt utbyte med ledande skolor och institut
- Seminarier för praktiker om nya rön inom forskningen.

KOLV-projektet innebär en förstärkning av Förvaltningshögskolans verksamhet som helhet genom att möjliggöra forskning och utbildning av hög kvalitet.

För projektet har det upprättats ett särskilt råd, *Förvaltningshögskolans råd för forskning och utbildning*. Rådet består av företrädare från kommunerna, regionen och akademien. Rådets huvuduppgift är att främja kvalificerad utbildning och forskning inom området offentlig förvaltning med särskild inriktning på den lokala och regionala nivån, samt utveckla kontakterna mellan Förvaltningshögskolan och medlemsorganisationerna. Rådet träffas tre gånger per år och presidiet sammankallas inför dessa möten för att förbereda punkterna på dagordningen. I beskrivningen av rådets uppgifter står det att det ska:

- Medverka till uppföljning och utvärdering av utbildning och forskning ur ett samhällsperspektiv
- Diskutera utbildningens och forskningens inriktning ur ett samhällsperspektiv, särskilt nya forskningsprogram inom ramen för projektet
- Diskutera nya eller förändrade satsningar inom utbildning med speciell inriktning på vidareutbildningsfrågor och behovet av kompetensförhöjande insatser inom kommunerna och regionen
- Utgöra ett diskussionsforum i gemensamma frågor för universitetet, kommunerna och regionen.

Projektet utvärderades första gången efter fem år. Det kunde då konstateras att stora framsteg gjorts när det gäller forskning, publicering, utbildning och organisation. Sedan dess har avtalet förlängts 2001, 2007, 2013 och 2019.

Under 2023 påbörjades arbetet för att återigen utvärdera samarbetet. Linnéa Henriksson vid Åbo Akademi utsågs till utvärderare. Utvärderingen presenterade sina slutsatser i början av 2024 och visade bland annat att KOLV, med utgångspunkt i rådande avtal, fungerar väl och både kommuner och Förvaltningshögskolan har levt upp till avtalet med god marginal. Utvärderingsrapporten finns tillgänglig för läsning vid förfrågan.

Rapportens disposition

I denna rapport sammanfattas Förvaltningshögskolans verksamhet under den nuvarande avtalsperioden mellan Förvaltningshögskolan och alla medlemskommuner, åren 2019–2024. Rapporten är indelad i fyra delar. I den första delen presenteras verksamhet som direkt bedrivs och finansieras inom KOLV-projektet. Därefter följer en beskrivning av verksamhet inom vart och ett av Förvaltningshögskolans verksamhetsområden – forskning, utbildning och samverkan. Den större verksamheten beskrivs i rapporten då samarbetet inom KOLV är en viktig förutsättning för verksamheten på Förvaltningshögskolan. Detta sker både genom finansiellt stöd och genom att erfarenheter från politik och förvaltning som bidrar till institutionens utveckling av både forskning och undervisning. Uppfyllandet av projektets avsikter behöver förstås i relation till den sammantagna verksamheten vid institutionen.

Verksamhet inom KOLV 2019–2024

I denna del av rapporten sammanfattas den verksamhet som direkt genomförs och finansieras inom av KOLV-projektet för perioden 2019–2024. Ett mer utförligt underlag finns i bilaga 1, 2, 3, 4, 5.

Konferenser och seminarier

Varje år genomför Förvaltningshögskolan en rad olika seminarier och konferenser i syfte att sprida kunskap och skapa mötesplatser mellan praktiker och akademiker. Seminarierna vänder sig främst till förtroendevalda och tjänstemän i Göteborgsregionen och i Västra Götalandsregionen. Därtill arrangerar institutionen forskarkonferenser. För perioden 2019–2024 kan följande konferenser och seminarier lyftas fram:

- Förvaltningshögskolans dag är en årligt återkommande konferens. Där presenteras aktuell forskning under ett gemensamt tema. 2019 var temat Vart är välfärden på väg? och 2021 Etik. 2022 var temat Efter krisen, 2023 Stad och Land och 2024 är temat Offentlig upphandling. Till följd av coronapandemin anordnades inte Förvaltningshögskolans dag 2020.
- 2023 anordnades för första gången en heldagskonferens riktad till medlemsorganisationerna i KOLV. Temat för konferensen var *Den gröna omställningen i norra Sverige*. 2024 anordnas konferensen för andra gången och då under namnet SPA Summit. Temat för 2024 års konferens är *Styrning i offentliga verksamheter*.
- Varje år genomför Förvaltningshögskolan ett flertal kortare populärvetenskapliga lunchseminarier. Seminarierna är öppna för alla med särskild betoning på förtroendevalda och tjänstepersoner i offentliga verksamheter. Under perioden har bland annat följande lunchseminarier genomförts:
 - Spelet om bostäderna. En kunskapsöversikt om unga vuxnas möjligheter att få tillgång till sin första bostad
 - Politik och förvaltning på regional nivå
 - Folkbibliotekens service – hur och var ska den finnas?
 - Sociala investeringar – från idé till praktik och tillbaka
 - Tänka nytt i offentlig upphandling
 - Vardagen i kommunal hälso- och sjukvård ur ett medarbetarperspektiv
 - Lärarkåren och förstelärarna
- Under 2024 inleddes Förvaltningshögskolans program för högre politiska ledare. Programmet riktar sig till ordförandena i kommunstyrelserna och regionstyrelsen i KOLV. Programmet består av fyra utbildningstillfällen per år och är exklusivt för de organisationer som ingår i KOLV-samarbetet. Under 2024 ges följande föreläsningar inom programmet:
 - Politikens betydelse i en instabil tid
 - Tillit som resurs i politik och förvaltning
 - Att lyckas med svåra beslut
 - Omvärldsspaning, hopp och framtidstro - de folkvaldas roll
- Under 2020 stod Förvaltningshögskolan värd för en digital version av den Nordiska kommunforskarkonferensen (NORKOM). Ett trettiotal nordiska kommunforskare deltog.

Studie- och konferensresa

Vartannat år har det genomförts en konferens- och studieresa med Förvaltningshögskolans råd till länder i Europa. I juni 2019 arrangerades en konferens- och studieresa till Birmingham och Leicester i Storbritannien. 2022 anordnades en resa till Åbo med omnejd. Syftet med resorna är att praktiker och akademiker tillsammans lär av forskare och organisationer i andra länder om hur kommunernas och regionernas utmaningar strategiskt kan hanteras. Målet är att få perspektiv på den svenska offentliga förvaltningen och förhållandena i Sverige.

KOLV-professorer, KOLV-doktorand och gästforskare

En viktig del i KOLV-samarbetet är möjliggörandet av rekrytering och bibehållandet av välmeriterade forskare vid Förvaltningshögskolan för att långsiktigt kunna bedriva forskning om kommuner och regioner. För perioden 2019–2024 kan följande rekryteringar framhållas:

- Från 2022 till 2024 har Josefina Syssner varit gästprofessor inom KOLV-projektet. Josefina Syssner är professor i kulturgeografi vid Linköping universitet och har tidigare varit föreståndare för Centrum för kommunstrategiska studier (CKS).
- Under perioden 2019–2021 innehades Förvaltningshögskolans KOLV-professorer av Stig Montin (inriktning mot politik) och Rolf Solli (inriktning mot ekonomistyrning).
- Under perioden har Förvaltningshögskolan gästats av flera internationella forskare. Detta har skett inom ramen för institutionens gästforskarprogram. Programmet är treårigt och antar två forskare per omgång. Forskarna deltar både i undervisning och forskning vid sina besök.
- Förvaltningshögskolan har fortsatt att bjuda in praktiker som gästlärare på våra kurser. Under perioden har till exempel gästlärare deltagit inom moment kring jämställdhetsarbete, ekonomistyrning, digitalisering, redovisning, ledarskap och praktiskt hållbarhetsarbete. Gästlärarna är mycket uppskattade och fyller en viktig funktion som brygga mellan teori och praktik.
- Under 2020 beslutade Förvaltningshögskolans råd att KOLV skulle bidra till finansieringen för en ny så kallad KOLV-doktorand. Under 2021 antogs Patrik Renberg som KOLV-doktorand. Hans forskning är inriktad mot frågor som KOLV-rådet bestämt: krishantering i ett flernivåsystem där relationer mellan region, stat och kommun problematiseras. Sedan Patrik påbörjade sin forskarutbildning har han bland annat hunnit presenterat sin forskning på Förvaltningshögskolans dag 2022 och för Förvaltningshögskolans råd under 2023.

Marknadsföring

För att nå ut med Förvaltningshögskolans forskning och för att synliggöra KOLV-projektet har kommunikation och marknadsföring varit prioriterat under perioden 2019–2024. Bland annat kan följande insatser framhållas:

- Förvaltningshögskolan har utvecklat kommunikationen via webben och under 2020 lanserades en ny hemsida, ett arbete som gick hand i hand med övergången till en ny webb för hela Göteborgs universitet. Förvaltningshögskolan har haft fokus på att utveckla användarvänligheten och spetsa nyhetsförmedlingen.
- Satsningen på filmade föreläsningar och seminarier har fortsatt under perioden. Föreläsningar från Förvaltningshögskolans dag, gästföreläsningar i grundutbildningen och lunchseminarier har filmats och publicerats på institutionens hemsida och på Youtube.

- I Förvaltningshögskolans poddradio ”Förvaltningspodden” lyfts nya forskningsresultat fram i ett lättillgängligt format. Under 2019–2024 har tretton nya avsnitt utkommit. De har bland annat handlat om tillsyn, sjukförsäkringen, politiska konflikter, sociala investeringar, kommunala bolag och New Public Management. Podcasten finns tillgänglig på Förvaltningshögskolans hemsida och går också att finna på olika plattformar för podcasts.
- Institutionen har satsat extra på att marknadsföra tidskriften SJPA (Scandinavian Journal of Public Administration) för att få in fler vetenskapliga artiklar. Det har givit resultat och mängden inskickade artiklar stiger stadigt.
- Under 2023 påbörjades ett arbete med att utveckla Förvaltningshögskolans LinkedIn. Idag läggs där ut information om disputationer, föreläsningar, utbildningar, prestationer från studenter, publiceringar och mycket mer.

Internationalisering

I enlighet med ambitionerna i KOLV-avtalet arbetar Förvaltningshögskolan med internationalisering. Under perioden 2019 – 2024 har institutionen bland annat gjort detta genom följande:

- De flesta av institutionens forskare deltar i internationella forskarnätverk som till exempel Nordiska kommunforskarkonferensen (NORKOM), International Research Society for Public Management (IRSPM) eller European Group for Public Administration (EGPA). Förvaltningshögskolan bjuder även in gästforskare till institutionen för att presentera sina forskningsresultat.
- David Karlsson är svensk representant i det stora europeiska nätverk som studerat borgmästare.
- Sedan några år tillbaka är Förvaltningshögskolan medarrangör till Swedish Institute Academy for Young Professionals (SAYP). SAYP är ett program riktat till unga vuxna som arbetar inom offentlig förvaltning, civilsamhälle eller näringsliv i Östeuropa. Syftet med programmet är att utbilda och stärka deltagarna för att stärka organisationerna de arbetar inom.
- Två nya fristående kurser på engelska har utvecklats. Kursen *Managing Migration* är en del av Göteborgs universitets internationella sommarskola och gavs under 2021. Kursen *Nation, Citizenship, Identity in Society: Qualitative Approaches*, är en distanskurs som gavs under 2022.

Förvaltningshögskolans rapportserie

I Förvaltningshögskolans rapportserie, som finansieras av KOLV, har det under perioden publicerats 21 rapporter. I rapportserien publiceras både forskningsresultat från pågående forskningsprojekt och framstående studentuppsatser. Bland de ämnen som publicerats under perioden 2019–2024 kan bland annat nämnas kommunal upphandling; patientcentrerad vård; tvärsektoriell koordinering i kommunal förvaltning; arbetsmarknadsintegration bland utrikesfödda och att som politiker fatta svåra beslut. (En komplett lista på rapporter för åren 2019–2024 återfinns i bilaga 6).

Tidskrift

SJPA (Scandinavian Journal of Public Administration) är Förvaltningshögskolans egen tidskrift som publicerar akademiska artiklar och resultat inom fältet för offentlig förvaltning. Under 2019–2024 utkom fyra nummer per år. Som ett led i tidskriftens internationaliseringsarbete rekryterades under 2020 redaktörer från Danmark, Finland, Norge och Island.

Pris för nyttiggörande

Sedan 2011 delar Förvaltningshögskolans råd ut ett pris för nyttiggörandet av forskning i offentlig förvaltning. Syftet med priset är att uppmärksamma och stimulera insatser gällande nyttiggörande av forskning i ämnet offentlig förvaltning. Under perioden har följande personer mottagit priset:

- 2019: Siv Sandberg, forskare i offentlig förvaltning vid Åbo Akademi i Finland
- 2020: Bo Per Larsson, Sektionschef på Sveriges Kommuner och Regioner
- 2021: Olof Petersson, professor i statsvetenskap
- 2022: Barbro Holmgren (tidigare minister, landshövding och generaldirektör m.m.) och Kent Johansson (tidigare EU-parlamentariker, regionråd m.m.)
- 2023: Linda Soneryd, professor i sociologi
- 2024: Pristagare utses i oktober

Alumnverksamhet

Förvaltningshögskolans alumnverksamhet syftar till ett utökat erfarenhetsutbyte mellan nuvarande och yrkesverksamma studenter. Inom ramen för alumnarbetet har det under perioden genomförts en rad olika aktiviteter. Bland annat har framstående alumner uppmärksammats och det har arrangerats seminarier där alumner och nuvarande studenter vid Förvaltningshögskolan kunnat mötas och utbyta erfarenheter. Därutöver har alumner bjudits in som gästföreläsare samt bistått vid arrangerandet av studiebesök och som handledare för praktikanter i de verksamheter där de är anställda. Alumnerna har därtill varit inbjudna till Förvaltningshögskolans dag och till institutionens lunchseminarier.

Forskning vid Förvaltningshögskolan 2019–2024

KOLV-samarbetet möjliggör en förstärkning av den forskning som pågår vid Förvaltningshögskolan. Samarbetet är en bidragande faktor till Förvaltningshögskolans möjlighet att rekrytera kompetenta forskare inom området för kommun- och regionforskning, vilket har gjort avtryck i den ökade kvaliteten på forskningen. I denna del av rapporten sammanfattas Förvaltningshögskolans forskningsverksamhet under perioden 2019–2024 med vissa framåtblickar.

Kvalitetsutveckling och strategiskt arbete

Liksom andra institutioner vid Göteborgs universitet utvärderades Förvaltningshögskolans forskningsverksamhet 2019 inom ramen för programmet RED19 (Research evaluation for development 2019). Oberoende externa granskare bedömde verksamheten och skrev en bedömning 2020:

- Utvärderingen föll väl ut för Förvaltningshögskolan. Institutionens forskning beskrevs som unik och i högsta grad samhällsrelevant med god produktivitet. Granskarna berömde forskningens relevans för utbildningen och institutionens arbete kring hållbarhet, arbetsmiljö och likabehandling. På alla de styrkeområden som framhölls vid en utvärdering 2010 stod institutionen sig fortsatt stark, och på övriga områden kunde förbättringar noteras. Bedömarna uppmanade institutionen att fortsätta med ambitionen att publicera forskning både på engelska och svenska. KOLV-samarbetet framhölls som en starkt bidragande faktor till Förvaltningshögskolans verksamhet.
- Förbättringsmöjligheter identifierades också, bland annat efterfrågades förstärkt administrativt stöd, möjlighet till internationella utbyten för forskare och doktorander, mer långsiktiga forskningsstrategier och fler meriteringstjänster för unga forskare. I relation till dessa konstruktiva förslag tog Förvaltningshögskolan tagit fram en handlingsplan som för närvarande implementeras. Bland annat har institutionen:
 - Förstärkt det administrativa stödet, både för ekonomi och personal
 - Initierat nya meriteringstjänster (biträdande lektorat för unga forskare)
 - Inrättat ett internationaliseringsråd och tagit fram planer för internationella utbyten för forskare och doktorander (som dock försenats av pandemin)
 - Fortsatt utveckla vårt gästforskarprogram.

Personal

Antalet anställda forskare och lärare har legat stabilt under perioden 2019–2024. Idag finns totalt 27 anställda eller affilierade forskare och lärare vid institutionen, 13 doktorander och tre aktiva professorer emeriti.

Under åren 2019–2024 har Förvaltningshögskolan genomgått en generationsväxling och har i samband med detta satsat på att anställa yngre forskare och lärare, specifikt genom att anställa dem som biträdande lektorer och postdoktorer. Syftet med dessa tjänster är att främja forskning och undervisning som är internationellt konkurrenskraftig. Genom att anställa yngre personer knyter Förvaltningshögskolan till sig duktiga forskare som kan utvecklas och därigenom säkra kompetensförsörjningen. Utöver dessa tjänster har institutionen anställt professorer och lektorer samt

knutit externa forskare från andra lärosäten till den egna forskningsmiljön (så kallade affilierade forskare).

Forskningsområden

Under perioden har Förvaltningshögskolan initierat en ny struktur med elva forskargrupper där tanken är att forskare med olika perspektiv kan mötas. Strukturen är föränderlig i takt med att forskningen skiftar, men fungerar som en övergripande indelning. De elva forskargrupperna bedriver forskning inom:

- Kommun- och regionforskning
- Demokrati och förvaltning
- Hälsa, vård och omsorg
- Digitalisering och AI
- Hållbarhet
- Ekonomistyrning och redovisning
- Integration och migration
- Offentlig granskning
- Samhälleliga utmaningar
- Skola och förskola
- Tjänstepersoner och professioner

Publikationer

Forskning vid universitet och högskolor publiceras på många olika sätt och för många olika sammanhang, och det är svårt att mäta vetenskaplig produktion på ett relevant sätt. Förvaltningshögskolans totala vetenskapliga produktion ligger på en klart högre nivå under senare tid jämfört med tidigare. Sett över en 10-årsperiod syns en tydlig stärkning av forskningsproduktionen vid Förvaltningshögskolan, både kvantitativt och kvalitativt. Med kvalitet avses här forskningsproduktion som är mer arbetsintensiv och som värderas högre av det internationella vetenskapssamhället. Detta har uppnåtts trots att antalet anställda har varit relativt konstant under perioden, både vad gäller disputerade forskare/lärare och antalet doktorander. En del av utvecklingen kan tillskrivas en viss förstärkning av personalens formella forskningskompetens.

Antal publikationer efter typ 2013–2023

	Ar											Totalt alla år	Genomsnitt per år		
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		2014- 2018	2019- 2023	Diff
Böcker, antologier, läroböcker, avhand- lingar, licavhandling	6	6	4	7	7	7	9	6	6	10	7	75	6	8	+2
Artiklar i vetenskaplig tidskrift	13	9	15	19	18	19	19	27	21	28	29	217	16	25	+9
Kapitel i bok eller rapport	23	19	11	17	20	19	13	31	13	22	17	205	18	19	+1
Rapporter	8	10	14	9	14	23	17	7	18	13	11	144	13	13	+/-
Konferensbidrag	26	24	26	21	28	33	31	11	20	20	18	258	26	20	-6
Övrigt	5	4	6	7	18	13	22	10	19	15	19	138	9	17	+8
Totalt	81	72	76	80	105	114	111	92	97	108	101	1037	88	102	+14

Forskarutbildningen

Sedan mitten av 1990-talet har 48 personer gått igenom Förvaltningshögskolans forskarutbildning och disputerat i offentlig förvaltning. Ungefär en tredjedel av dessa arbetar med kvalificerade uppdrag i offentliga organisationer. Resterande finns kvar inom akademien i någon form, varav sju har blivit professorer. Idag deltar 13 doktorander i utbildningen. Även forskarutbildningen har utvärderats med oberoende externa granskare under 2020. Utvärderingen föll mycket väl ut. Det konstateras bland annat att:

- Institutionen har en väl fungerande utbildning av hög kvalitet, något som borgar för doktorandernas utveckling som forskare inom ämnet offentlig förvaltning. Granskarna menade att det finns tydliga regler, rutiner och riktlinjer för forskarutbildningsprocessen som gör att doktoranderna kan koncentrera sig på innehållet i utbildningen. Institutionen bedömdes ha god genomströmning; god kompetens och adekvata arbetssätt för att bedöma studieresultat; en aktiv miljö som präglas av såväl ämnesdjup som ämnesbredd; en perspektivrik forskningsmiljö; mycket god ordning på de formella dokumenten som uttrycker undervisningens innehåll och form, och hur den vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet; handledare med hög kompetens – och inte minst att utbildningen är mycket relevant för doktorandernas och samhällets behov. Det finns goda möjligheter till samverkan mellan forskare och samhälle.
- Bland förbättringsområdena nämndes behovet att förtydliga ämnesidentiteten och kontinuerligt föra en diskussion om vad ämnet offentlig förvaltning innebär i en svensk och internationell kontext, överväga ett utökat kursutbud samt finna nya former för inflytande för doktoranderna. En åtgärdsplan har tagits fram för att ta itu med dessa frågor, och den har börjat implementeras under hösten 2021.

Under perioden 2019–2024 har 12 doktorander disputerat vid Förvaltningshögskolan. Avhandlingarna har handlat om jämställdhet i EU:s regionalpolitik, socialförsäkringssystemets utveckling, lokala politiska konflikter, intraprenader, förstelärrareformen, att arbeta i projekt i folkhälsofrågor, sociala investeringar, professioner och redovisning och mätning, samhällsplanering, samverkan i arbetsmarknadsintegrationsfrågor, flyktingpolitik och förebyggande arbete mot extremism.

Tillämpad forskning och det praktiska perspektivet

Om det är något som kännetecknar forskningen vid Förvaltningshögskolan jämfört med andra forskningsmiljöer vid Göteborgs universitet så är det den nära kopplingen till den studerade praktiken. Genom KOLV-samarbetet, uppdragsforskning och uppdragsutbildningar, och forskningsprojekt designade att stödja förvaltningen i dess arbete, kommer våra forskare nära praktiken. Nyttoperspektivet är ofta en drivkraft för flertalet av våra kollegor. Följeforskning, handledarstöd, medverkan i internutbildningar, expertmedverkan och utredningar vittnar om detta engagemang.

Utöver detta är Förvaltningshögskolans forskare ofta med som experter eller delar med sig av sin forskning på andra sätt, ibland kallat universitetets tredje uppgift. Exempel på tredje uppgiften är remissutlåtanden, delaktighet i debatter och som experter i media, forskarpresentationer för olika myndigheter, regioner och kommuner.

Det är viktigt att notera att det praktiska och tillämpade perspektivet inom forskningen inte går att ta för givet. Staten och universitetet styr med alla medel åt andra håll: publiceringar på engelska i framstående internationella tidskrifter är vad som räknas. Gedigna forskningsrapporter på svenska till kommuner och myndigheter har mycket litet värde när forskning och forskare granskas och värderas i akademien.

Under tidsperioden 2019–2024 har forskning vid Förvaltningshögskolan blivit mer internationell, vilket har varit ett mål. Samtidigt kännetecknas forskningsmiljön och produktionen vid Förvaltningshögskolan av en högre andel publikationer på svenska om man jämför med andra forskningsmiljöer vid universitetet. Dessutom präglas Förvaltningshögskolan av en stor del samverkansforskning, vilket sammantaget med det svenska språket medför en högre grad av praktisk tillämpbarhet.

Utbildning vid Förvaltningshögskolan 2019–2024

KOLV-samarbetet möjliggör en förstärkning av den utbildningsverksamhet som pågår vid Förvaltningshögskolan. I denna del av rapporten sammanfattas Förvaltningshögskolans utbildningsverksamhet under perioden 2019 - 2024. Ett mer utförligt underlag finns i bilaga 1, 2, 3, 4 och 5.

Institutionens utbildningar

Förvaltningshögskolan är det enda lärosäte i landet där det går att läsa offentlig förvaltning hela vägen från grundutbildning till forskarnivå, och utöver det hålls flera uppdragsutbildningar. KOLV-samarbetet har länge varit centralt för att ge framtidens tjänstepersoner den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden.

2023 genomfördes en större alumnundersökning. Med hjälp av statistik från SCB har Förvaltningshögskolan kunnat studera hur det har gått för alla som tog kandidat- respektive masterexamen vid Förvaltningshögskolan mellan åren 2012 och 2021. Det totala antalet alumner i undersökningen var omkring 700 studenter med kandidatexamen och 500 med masterexamen. Undersökningen visade att Förvaltningshögskolan har en mycket samhällsrelevant utbildning som leder fram till förvärvsarbete inom området för offentlig förvaltning. Undersökningen visade bland annat följande:

- Alumner från Förvaltningshögskolan får arbete. 90 procent av personer med kandidatexamen och 95 procent av dem med masterexamen är idag förvärvsarbetande.
- Förser Västsverige med utbildad arbetskraft. 76 procent av alumnerna bor i Västra Götaland och 67 procent av alumnerna bor i någon av de 10 KOLV-kommunerna
- En stor majoritet av alumnerna från Förvaltningshögskolan arbetar i offentlig sektor. 43 procent av alumnerna arbetar i regional eller kommunal förvaltning/företag och 28 procent i statlig förvaltning/företag. Den vanligaste yrkeskategorin för alumnerna är ”Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens inom ekonomi och förvaltning”.

Resultatet från undersökningen visar tydligt att Förvaltningshögskolan främjar kompetensförsörjningen i Västsverige.

Kandidatprogrammet i offentlig förvaltning

Under tre år lär sig studenterna grunderna i offentlig förvaltning. Hur den offentliga förvaltningen organiseras och styrs, vilka lagar som gäller och vilka ideologiska principer som ligger bakom. Utbildningen problematiserar vad det innebär att arbeta som tjänsteperson i politiskt styrda organisationer, och teman som hållbar utveckling, etik och likabehandling återkommer i flera kurser. Programmet avslutas med en kandidatuppsats. Under perioden 2019–2024 har 490 studenter fullgjort 180 hp (högskolepoäng) i offentlig förvaltning (kandidatnivå)

Mastersprogrammet i offentlig förvaltning

Efter kandidatexamen finns möjlighet att läsa ett tvåårigt mastersprogram. Detta ges med tre olika inriktningar: Organisering, management och samhälle, Policyanalys samt Redovisning och revision.

Under programmets gång ges möjlighet att genomföra 20 veckors praktik. En lista över praktikplatser för åren 2019–2024 finns i bilaga 7. Under perioden 2019–2024 har 252 studenter fullgjort studier omfattande 240 hp i offentlig förvaltning (mastersnivå).

Uppdragsutbildning

Förvaltningshögskolan har en lång tradition av att bedriva uppdragsutbildningar för yrkesverksamma och förtroendevalda i offentlig sektor. Förvaltningshögskolan erbjuder ett brett utbud av uppdragsutbildningar och genomgående lyfts den offentliga sektorns utmärkande förhållanden och förutsättningar fram i kurserna. Några exempel på populära områden som Förvaltningshögskolans uppdragsutbildningar behandlar är tillsyn, utvärdering, jämställdhet, ledarskap och förändringsarbete. Förvaltningshögskolan deltar också i andra större uppdragsutbildningar, däribland Rektorsprogrammet.

Kvalitetsutveckling och strategiskt arbete

Under perioden 2020–2021 genomfördes en extern utvärdering av såväl Förvaltningshögskolans kandidatprogram som mastersprogram i offentlig. Utvärderingen konstaterade bland annat att utbildningen fungerar väl och har en god kvalitet. Utifrån utvärderingen har flertalet insatser vidtagits för att ytterligare lyfta kvaliteten på Förvaltningshögskolans utbildningar. Däribland har det inletts ett arbete med att systematisera de olika former av anknytning till arbetslivet som finns på olika kurser. Förvaltningshögskolan arbetar aktivt med att involvera studenter och representanter från offentlig förvaltning i utbildningen samt utveckla en strategi för involvering av alumner som gästföreläsare på olika nivåer i utbildningen.

Utöver det utvecklingsarbete som utvärderingen ledde fram till har annat kvalitetsarbete genomförts under perioden 2019 - 2024. Med start 2022 påbörjades ett arbete med att revidera Förvaltningshögskolans kandidatprogram. Utbildningsprogrammets struktur, innehåll och utformning har arbetats igenom. I den nya versionen av programmet kommer mycket vara sig likt, men bland annat har en tydligare introduktion till både ämnet offentlig förvaltning och studier på universitetsnivå arbetats fram och en tydligare integrering av olika perspektiv på offentlig förvaltning har utarbetats. Samarbetet med det omgivande samhället, såsom KOLV, spelar en viktig roll för att säkra att Förvaltningshögskolans utbildningsprogram ger kunskaper och färdigheter som är värdefulla i studenternas framtida yrkesroller.

Utvecklade kurser och insatser

Ytterligare utvecklingsarbete inom utbildningsområdet har skett på kursnivå och i utvecklandet av nya kurser och program:

Nordic Master Program

Under avtalsperioden gavs programmet Nordic Master Program, ett tvåårigt mastersprogram i samverkan mellan Förvaltningshögskolan, Nord universitet i Bodø och Åbo akademi. Förvaltningshögskolan hade det övergripande ansvaret och koordinerade programmet. Programmet hade en inriktning mot digitalisering och riktade sig till såväl studenter från Norden som övriga världen.

Kurs om digital förvaltning och artificiell intelligens

Under perioden har en ny obligatorisk kurs för kandidatprogrammet i offentlig förvaltning utvecklats. I kursen behandlas centrala och grundläggande begrepp kring digital förvaltning och AI, och den offentliga sektorns digitalisering problematiseras och diskuteras.

Kurs om strategisk upphandling

Under 2024 presenterades en ny kurs i strategisk upphandling. Kursen behandlar offentlig upphandling som verktyg för styrning och ges på halvfart för att möjliggöra att både yrkesverksamma och studenter ska kunna gå den.

Kurs om systematiska litteratur- och dokumentstudier utifrån ett samhällsvetenskapligt metodperspektiv

Under 2024 presenterades en ny metodkurs, riktad till studenter och yrkesverksamma. Kursen är utvecklad för att studenterna ska kunna arbeta med systematiska litteratur- och dokumentstudier på ett strukturerat och konkret sätt. Kursen riktar sig både till den som sysslar med akademiskt uppsatsarbete och den som arbetar i professionella sammanhang där stora mängder information kan behöva sammanställas.

Språkstrimma

Med start 2022 påbörjades ett mer strukturerat arbete med att stödja studenternas språk, såväl skriftligt som muntligt. Arbetet organiseras som en strimma genom programmet med tre spår där studenterna får lära sig:

1. Klarspråk, det vill säga att skriva klart och tydligt som tjänsteperson
2. Akademiskt språk, det vill säga att författa akademiska texter
3. Läsning och reflektion, det vill säga att genom kontinuerlig läsning utveckla både språkliga färdigheter och sin roll som tjänsteperson i demokratins tjänst

Samverkan vid Förvaltningshögskolan 2019–2024

I denna del av rapporten sammanfattas Förvaltningshögskolans samverkansarbete med organisationer och verksamheter utanför akademien under perioden 2019–2024. Ett mer utförligt underlag finns i bilaga 1, 2, 3, 4 och 5.

Kvalitetsutveckling och strategiskt arbete

Förvaltningshögskolan har en lång tradition av att samverka med organisationer och verksamheter i det omgivande samhället. Samverkansarbetet på Förvaltningshögskolan är väl integrerat med institutionens forskning och utbildning. Samverkansarbetet kan övergripande delas in enligt figuren nedan. (se figur 1 nedan).

Figur 1: Förvaltningshögskolans samverkansarbete

KOLV	Uppdragsutbildningar	Popularisering	Samverkan i grundutbildningen
Alumn	Uppdragsforskning, forskning i samverkan & utvärderingar	Debatt & medverkan i massmedia	Övriga samarbeten

Samverkansarbetet utvecklas ständigt och bland de satsningar som gjorts sedan 2019 märks bland annat nedanstående. Utöver exemplen nedan finns ytterligare beskrivningar av vad som genomförts inom samverkansområdet i andra delar av denna rapport.

Utvecklandet av kommunikation och kunskapsspridning

Under den aktuella perioden har Förvaltningshögskolan och medlemmarna i KOLV inlett ett utvecklingsarbete för att ytterligare stärka samarbetet inom projektet. Efter dialog inom Förvaltningshögskolans råd, och med grund i de utvecklingsområden som lyftes fram i utvärderingen av KOLV-projektets senaste avtalsperiod, identifierades framför allt kommunikation och tillgängliggörande av forskning som ett viktigt utvecklingsområde. För att nå ut med forskning och kunskap, och för att bidra till fortbildning och kompetensutveckling, har Förvaltningshögskolan därför inlett ett arbete med att tydliggöra formerna för hur forskningsresultat kan kommuniceras och göras tillgängliga. Förvaltningshögskolan arbetar idag med bland annat nyhetsbrev, fortbildningsdagar, föreläsningar, poddradio, studieresor och lunchseminarier för att sprida forskningsresultat inom KOLV. Förvaltningshögskolan har också tagit fram ett lättillgängligt underlag som visar hur tjänstepersoner och förtroendevalda kan ta del av Förvaltningshögskolans verksamhet (se bilaga 9).

Utvecklandet och breddandet av kursutbudet inom uppdragsutbildningen

Under 2019–2020 har hela kollegiet vid Förvaltningshögskolan medverkat i utvecklandet av institutionens uppdragsutbildningar. Forskare och lärare har identifierat behov och möjligheter och tagit fram förslag på nya uppdragsutbildningar. I oktober 2021 samlades dessa i en

uppdagsutbildningskatalog som innehåller över 20 nya kurser. Katalogen är ett viktigt led i institutionens arbete med att bidra till kompetensutveckling och kompetensförsörjning i Västsverige. Kurskatalogen går att återfinna bilaga 8.

Praktikförankrad grundutbildning

Förvaltningshögskolans grundutbildning håller en hög kvalitet och har alltid haft tydliga inslag av praktikförankring. Gästföreläsningar från verksamhetsföreträdare i regionen, kommuner och statliga myndigheter, platsbesök, autentiska fall till grund för övningar och praktiktermin är några exempel på hur institutionen arbetar med att göra utbildningen praktikanknuten och relevant för studenterna. För att ytterligare utveckla detta arbete upprättades 2021 en praktikanknytningsgrupp som ansvarar för att leda och utveckla arbetet. Gruppen arbetade aktivt för att utveckla kontakterna med grundutbildningen och organisationer och verksamheter i omgivningen. Gruppen utvecklades sedermera till det kompetensförsörjningsnätverk som planeras starta under 2024.

Sedan 2022 har det pågått ett utvecklingsarbete för att ta fram en enklare kontaktyta mellan praktiska verksamheter i offentlig förvaltning och studenter som vill göra praktik eller skriva uppsats på uppdrag. Genom en portal på lärplattformen Canvas under namnet ”Framtida arbetsliv” finns det nu möjlighet att publicera annonser för den som söker praktikant, extrajobbare eller någon som vill skriva uppsats inom verksamheten. Sidan administreras av samverksansansvarig Oskar Svärd, utbildningsansvarig Jenny de Fine Licht och studierektor Tom Karlsson.

Bilagor

Bilaga 1: VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019 - Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (KOLV)

Bilaga 2: VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020 - Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (KOLV)

Bilaga 3: VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021 – Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (KOLV)

Bilaga 4: VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022 – Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (KOLV)

Bilaga 5: VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023 – Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (KOLV)

Bilaga 6: FÖRVALTNINGSHÖGSKOLANS RAPPORTSERIE 2019–2024

Bilaga 7: PRAKTIKPLATSER FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN 2019–2024

Bilaga 8: KURSKATALOG

Bilaga 9: KOMMUNIKATIONSGUIDE

Utvärdering av KOLV 2019–2023

Rapporten är framtagen av
Linnéa Henriksson, Åbo Akademi

Förvaltningshögskolan

Forskning och utbildning inom
offentlig förvaltning

**GÖTEBORGS
UNIVERSITET**

Vad är KOLV?

KOLV är ett nätverk som uppstått ur ett samverkansavtal mellan Västra Götalandsregionen, kommuner i området samt Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet (ursprungligen Kommuner Och Landsting i Västsverige). Idag ingår kommunerna Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö i samarbetet.

DET FÖRSTA AVTALET om *Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige* undertecknades 1995, som ett led i strävan att främja Göteborgsregionen och satsa på kompetensutveckling för kommuner och landsting samt säkra tillgången på arbetskraft inom området.

Projektet utvärderades efter fem år, varvid man konstaterade att stora framsteg gjorts, gällande forskning, publicering, utbildning och organisation. Sedan dess har avtalet förlängts 2001, 2007, 2013 och 2019. I slutet av varje period har en utvärdering utförts, för att ge vägkost inför följande period.

SAMVERKANSAVTALET STADGAR att projektet innebär ett ekonomiskt bidrag till Förvaltningshögskolan

om 4 kronor per invånare från kommunerna och enligt särskilt avtal med regionen. Det är också Förvaltningshögskolans uppgift att genomföra projektet, i samråd med *Förvaltningshögskolans råd för forskning och utbildning* (kallas även Förvaltningshögskolans råd), som skapades redan genom avtalet 1995 och som består av företrädare från kommunerna, regionen och akademien. Rådet träffas två gånger per år och 'fungerar som ett rådgivande organ till institutionen i strategiska frågor'.

DENNA UTVÄRDERING syftar till att granska den föregående avtalsperioden, som inleddes 2019, inför ett förnyande av avtalet. 🌐

Innehåll

4. Metod-
resonemang

5.
Avtalet

6.
Bedömning
av avtalet

8.
Återblick på
föregående
utvärdering

9. Röster från
kommunerna

10.
lakttagelser

12.
Slutsatser och
åtgärdsförslag

13.
Frågor till
kommunernas
representanter

Metod- resonemang

**Den konkreta frågan för denna utvärdering lyder:
Hur har KOLV fungerat under denna period,
med utgångspunkt i avtalet?**

BESTÄLLNINGEN UTGÖRS således av en översiktlig, generell utvärdering av formerna för samarbetet snarare än av effekterna av det samma. Det är också värt att notera att här är det primärt KOLV-samarbetet som utvärderas, det vill säga här betonas de delar av verksamheten som inbegriper både universitetet och regionen/kommunerna eller där **Förvaltningshögskolans** verksamhet direkt förstärks med resurser genom avtalet. I till exempel verksamhetsberättelserna presenteras hela **Förvaltningshögskolans** verksamhet, med motiveringen att hela verksamheten förstärks av tilläggsresursen. Eftersom den forskning och utbildning som utförs vid **Förvaltningshögskolan** nyligen utvärderats i flera andra sammanhang, hänvisas i denna utvärdering till dessa, vad de delarna av verksamheten anbelangar.

PUBLIKEN FÖR UTVÄRDERINGEN är kommunerna, regionen och **Förvaltningshögskolan**; kommunernas representanter i KOLV-samarbetet, kommunstyrelserna, kommun-

direktörerna och andra tjänstepersoner i kommunerna samt motsvarade aktörer inom regionen.

I utvärderingen avhandlas:

- En genomgång av avtalet och i vilken utsträckning det uppfyllts.
- En återblick på föregående utvärdering och i vilken utsträckning man kan se att resultaten från den återspeglats i verksamheten.
- Iakttagelser och förslag att fundera på, inför följande period.

Utvärderingen baseras på material av olika slag:

- Dokument som producerats inom KOLV eller för **Förvaltningshögskolan** (enligt källförteckning).
- Svar på frågor till kommunernas och regionens representanter (frågor i bilaga), för att inhämta kommunernas/regionens upplevelser av KOLV-samarbetet
- Granskning av webbplatser (enligt källförteckning). 🌐

Avtalet

UR AVTALET OM Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige framgår att:

- A** Kommunerna förbinder sig att under sex år fortsätta ge ett årligt bidrag till universitetet om fyra kronor per invånare och enligt ett separat avtal för Västra Götalandsregionen.
- B** Universitetet förbinder sig att genomföra projektet i enlighet med bilaga 1 och 2 och skrivelse samt att överlägga om projektets och **Förvaltningshögskolans** verksamhet och inriktning i rådet för utbildning och forskning.
- C** Universitetet årligen skall upprätta berättelse över projektet samt under det fjärde året initiera en utvärdering, att genomföras under det femte verksamhetsåret, för att kunna ta ställning till vad som skall ske efter det sjätte verksamhetsåret.

DET FINNS ANLEDNING att se närmare på punkt b (inklusive bilaga 1, bilaga 2 och skrivelsen), om universitetets åtagande. Bilaga 1 är det ursprungliga förslaget till profilsatsning (d), inkluderande motiveringar, beskrivning av nuläge samt förslag till förstärkning (inklusive resurser), skrivet av **Lennart Nilsson** och daterat den 14 mars 1994.

UR FÖRSLAGET framgår att det ekonomiska bidraget skulle kunna medge '2 professurer inklusive sociala avgifter, 1 gästprofessur/adj. professor, 2 forskarassistenttjänster samt rörliga medel, förvaltningsavgifter och lokalkostnader'.

Bilaga 2 har rubriken 'Strategisk satsning inom KOLV 2019–2024' och har undertecknats av **Stig Montin** och **Björn Rombach** den 2 maj 2018. De strategiska satsningar som avses är två innehållsliga områden som skall prioriteras, det ena gällande (e) hållbar utveckling och det andra (f) gällande den lokala och regionala välfärdens utmaningar och framtid. Gällande form (g) vill **Förvaltningshögskolan** därtill med KOLV:s stöd särskilt främja stöd till medverkan i tvärvetenskapliga satsningar, stöd till lärande över nationella gränser och stöd till kunskapsbyggande nätverk i samverkan mellan forskning och praktikens fält.

SKRIVELSEN I ÄRENDET är författad av kommunalrådet **Dennis Jeryd**, kommunstyrelsens ordförande i Lerums kommun och ordförande för **Förvaltningshögskolans** råd 2013–2018, som rekommenderar att de andra parterna i samarbetet också skall godkänna att förlänga projektet, eftersom 'det har hög legitimitet i regionen och bidrar starkt till regionens utveckling'. 🌐

Bedömning av avtalet baserat på materialet

INFÖR EN FÖRLÄNGNING av projektet vore en uppdatering av själva formen för avtalet på sin plats. Det är rimligt att information som uppdateras årligen ingår i bilaga, såsom betalningsandelar (nu bilaga 3) samt rådets sammansättning (nu bilaga 4), men i termer av transparens och tydlighet är det olyckligt att själva innehållet i projektet göms i bilagor. Motiveringar och detaljer i anslutning detta förtydligas i texten nedan.

HUR HAR DÅ parterna uppfyllt sina förpliktelser i avtalet? Enligt avtalet skall (a) kommunerna bidra med 4 kronor per invånare, samt Västra Götalandsregionen med 500 000 kronor. Vid ingången av perioden beräknas bidraget för 2018 vara drygt 4 miljoner kronor, och detta skall enligt bilaga 3 justeras utgående ifrån SCB:s statistik över folkmängd. Ur verksamhetsberättelserna framgår att bidraget år 2018 var 4 064 000, år 2019 3 993 000, år 2020 3 886 000, år 2021 4 064 000 samt år 2022 3 596 000. Ur berättelserna framgår inte varför bidragssumman varierar. Eftersom regionen inte har förlorat 117 000 invånare mellan åren 2021 och 2022, torde förklaringen ligga någon annanstans än i befolkningsförändringar.

VAD FORMALIA BETRÄFFAR ter det sig enligt verksamhetsdokumenten klart att (b) **Förvaltningshögskolan** har överlagt om projektet och **Förvaltningshögskolans** verksamhet och inriktning i Rådet för utbildning och forskning. Rådet har mötts två gånger per år under 2019 och 2020, för åren 2021 och 2022 framgår mötesfrekvensen inte ur verksamhetsberättelsen.

Ur det material som genomgåts i samband med utvärderingen (eller eftersom protokoll eller mötes-PM över Rådets möten saknas) framgår inte i vilken utsträckning och på vilket sätt **Förvaltningshögskolan** har överlagt med rådet om projektet och **Förvaltningshögskolans** verksamhet och inriktning. Mellan raderna syns ändå att detta sker, till exempel genom uppkomst av nya initiativ mitt i en period (till exempel KOLV-doktoranden). Vad formalia beträffar kan vidare konstateras att (c) **Förvaltningshögskolan** årligen har avgett en verk-

samhetsberättelse, som åren 2021 och 2022 har ett moderniserat och kortare format med bilder, i jämförelse med åren 2019 och 2020, samt att **Förvaltningshögskolan** tagit initiativ till utvärdering av projektet under det femte verksamhetsåret. Till dessa delar måste avtalet rimligen ses som uppfyllt.

INNEHÅLLET i (b) universitetets åtagande framgår bland annat ur verksamhetsberättelserna och planerna. Ur förslaget till profilsatsningar (d eller bilaga 1) framgår hur **Förvaltningshögskolan** avsåg använda de resurser kommunerna och regionen bidrog till vid, det första avtalets ingång. I verksamhetsberättelserna ingår en rätt tydlig redovisning av hur **Förvaltningshögskolan** under senaste period använt resurserna, när det gäller 'örörliga medel, förvaltningsavgifter och lokalkostnader' men det är lite knepigt att baserat på verksamhetsberättelserna få någon klar bild av vilken typ av och hur många 'lärare, forskare, gästlärare' som finansierats via KOLV.

Ur annalerna framgår bland annat att KOLV-professorerna **Stig Montin** och **Rolf Solli** pensionerats under perioden, att **Josefina Syssner** är gästprofessor, att det finns gästande forskare (som inte finansieras direkt av KOLV), samt att **Patrik Renberg** är antagen som så kallad KOLV-doktorand, där inriktningen på hans avhandlingsprojekt (krishantering ur ett flernivå perspektiv) har tagits fram av **Förvaltningshögskolans** råd.

Samtidigt är det i verksamhetsberättelserna användningen av de av KOLV tillförda resurserna som redovisas, medan läsaren inte får veta någonting om institutionens helhetsbudget. Det blir därför lite svårt att veta hur man skall se på tilläggsresursen i förhållande till helheten. Det kan finnas goda skäl för att det inte finns någon enkel uppräknings av 'vad kommunerna får för pengarna' och det finns ingen anledning att betvivla att medlen använts på ett korrekt och ändamålsenligt sätt, men ur extern synvinkel förblir helhetsbilden till denna del något otydlig.

I VERKSAMHETSBERÄTTELSENA redogörs både för **Förvaltningshögskolans** verksamhet som helhet och för den del

där verksamheten direkt förstärks med resurser genom avtalet. Det är rimligt, eftersom tilläggsresursen påverkar många olika delar av verksamheten och verksamhetens olika delar inte alltid är lätt att (ur)skilja från varandra. Samtidigt är det något ologiskt att verksamheten presenteras i sin helhet, medan resurserna bara presenteras till den del det gäller kommunernas och regionens bidrag.

Slutligen återstår de strategiska innehållsmässiga (e och f) och formrelaterade satsningarna (g), alla i bilaga 2. Avtalets bilaga 2 med rubriken 'Strategisk satsning inom KOLV 2019–2024' innehåller två innehållsliga områden som skall prioriteras; (e) hållbar utveckling och (f) den lokala och regionala välfärdens utmaningar och framtid.

Dessa strategiska satsningar redovisas egentligen inte explicit i verksamhetsberättelserna. Hållbarhetsarbete finns som en rubrik i samband med likabehandling och arbetsmiljö, men det torde inte vara den strategiska satsning som avses. Uppenbart är dock att det sker saker som kan ordnas in under rubriken hållbar utveckling (e), till exempel projektmedel för forskning om hållbar offentlig upphandling (Emma Ek Österberg, 3 miljoner, FORMAS, VB 2022), ett excellent mastersarbete (VB 2021), universitetets hållbarhetsvecka för alumner (VB 2021) och **Johanna Selins** doktorandprojekt om organisering av social hållbarhet på kommunal nivå (VB 2020).

Det sker också saker som kan inordnas under rubriken *Den lokala och regionala välfärdens utmaningar och framtid* (f), till exempel ett projekt om kommuners roll i arbetsmarknadsintegration (Patrik Zapata, Emma Ek Österberg). Denna rubrik är dock så bred att många andra projekt också ryms in under den.

DET HÄR STÅR här som ett exempel på behovet av att uppdatera formen för avtalet, och i förlängningen också formen för eller åtminstone kopplingen mellan verksamhetsplanerna och verksamhetsberättelserna. Ur verksamhetsplanerna framgår nämligen ett helt annat fokus för att uppfylla projektets syfte, där man hänvisar till fem områden i 'avtalsperiodens verksamhetsinriktning'.

De fem områdena är:

- 1 Lärare/forskare
- 2 Forskning och grundutbildning inom särskilda områden
- 3 Seminarier, utbildning och stöd för politiker och tjänstemän
- 4 Marknadsföring, kommunikation och synlighet
- 5 Internationalisering

EN DEL AV de fem områdena kan möjligen läsas in i avtalets bilaga 2, gällande formerna för strategiska satsningar, där **Förvaltningshögskolan KOLV:s** stöd särskilt vill främja stöd till medverkan i tvärvetenskapliga satsningar, stöd till lärande över nationella gränser och stöd till kunskapsbyggande nätverk i samverkan mellan forskning och praktikens fält.

Verksamhetsberättelserna är skrivna i en annan form än verksamhetsplanerna och därför redogör verksamhetsberättelserna inte till alla delar för vad som händer med det som finns i planerna. Sammantaget sett är det uppenbart att man redogör för det mesta, utfallet beror antagligen mest på stigberoende vid uppdatering av verksamhetsdokument.

En större överraskning är att de strategiska satsningar som ingår i avtalet (bilaga 2) inte ger något systematiskt avtryck i vare sig verksamhetsdokument eller verksamhet. Det är möjligt och till och med sannolikt att detta är en följd av ett medvetet val och som överenskommelse inom **Förvaltningshögskolans** råd vid inledningen av perioden. Denna diskrepans har heller knappast påverkat verksamheten negativt, men om beställningen för utvärderingen handlar om hur KOLV fungerar, med utgångspunkt i avtalet, så är det nödvändigt att påtala att någonting hänt mellan avtalet och förverkligandet av det samma.

SLUTSATSEN GÄLLANDE hur KOLV fungerat, med utgångspunkt i avtalet, måste oavsett ovanstående små radanmärkningar ändå vara, att både kommunerna och **Förvaltningshögskolan** har levt upp till förväntningarna i avtalet och i de flesta avseenden med god marginal. 🌐

Återblick på föregående utvärdering

I **DEN SENASTE** utvärderingen, före perioden 2013–2018, framkom bland annat att:

- Verksamheten var av god kvalitet, och såväl akademien som tjänstemän och förtroendevalda såg positivt på projektet.
- Samverkan bör utvecklas ännu mer
- Utbildningar och seminarier var mycket uppskattade
- Återkoppling av erfarenheter från rådet till respektive organisation bör förbättras
- Marknadsföringen bör bli mer aktiv från **Förvaltningshögskolan**, för att göra projektet synligt och varumärket bör förstärkas.
- Bedömning baserat på material

VERKSAMHETEN vid Förvaltningshögskolan är fortsatt god kvalitet, till och med ännu bättre nu än vid senaste utvärdering. Förvaltningshögskolans verksamhet och aktiviteter finns noggrant beskrivna i verksamhetsberättelserna. Forskningens kvalitet och utveckling har utvärderats i utvärderingen *Research Evaluation for Development 2019 (RED19)*, och utbildningens kvalitet och utveckling i utvärderingen av forskarutbildningen (år 2020) samt i en utbildningsutvärdering (år 2021), alla med gott resultat.

I **DEN SENASTE** utvärderingen efterfrågas en än mer utvecklad samverkan. Ur materialet framgår inte hur motiveringarna till detta lydde, vilket kan innebära att det som då efterfrågades inte fått svar. Samtidigt framgår ur verksamhetsdokumenten att planerna för samverkansområdet utvecklas under perioden, till exempel så att de traditionella formerna (uppdragsutbildning, uppdragsforskning, alumnverksamhet, **Förvaltningshögskolans** dag och priset för nyttiggörande av forskning samt lunchseminarier) fått sällskap av bland annat *Förvaltningspodden*, *Förvaltningshögskolans program för högre politiska ledare*, *Förvaltningshögskolans nätverk för kompetensförsörjning* och *SPA Summit*.

Utbildningar och seminarier var mycket uppskattade under föregående period, så även nu.

I **DEN SENASTE** utvärderingen påtalas att återkopplingen av erfarenheter från rådet till respektive organisation bör förbättras. Det syns små avtryck i materialet som antyder att **Förvaltningshögskolan** arbetat med detta för sin del (till exempel genom samtal med medarbetare, VP 2024), däremot avslöjar materialet inte om och i så fall hur regionen och kommunerna för sin del arbetat med detta.

SLUTLIGEN EFTERFRÅGAR den senaste utvärderingen en mer aktiv marknadsföring från **Förvaltningshögskolans** sida, 'för att göra projektet synligt och varumärket bör förstärkas'. I det avseendet konstateras att **Förvaltningshögskolan** sedan 2018 har en kommunikatör, att man har helt en förnyad webbplats och har satsat på löpande popularisering av forskning genom webbnyheter, pressmeddelande, nyhetsbrev och inspelade seminarier och föreläsningar.

DET ÄR RIMLIGT att utgå från att projektet fått ökad synlighet. Materialet besvarar inte frågan om huruvida varumärket förstärkts. Kommunikationen från KOLV har fått ett nytt utseende och professionaliserats men kanske också förkortats. KOLV syns både indirekt och direkt på **Förvaltningshögskolans** webbplats.

Ur materialet framgår egentligen inte för vem KOLV-projektet skall synliggöras. För studenter? För kommuninvånare? För en intresserad allmänhet? Om målsättningen är att KOLV skall synas mer i kommunerna, är universitetets webbplats antagligen inte rätt forum.

Det är dock knappast det som varit avsikten. På kommunernas webbplatser syns KOLV nämligen inte alls. Om man söker på 'KOLV' eller 'Förvaltningshögskolan' på kommunernas webbplatser hittas några få ärenden som berör KOLV bara i Härryda, Stenungsund, Tjörn, Öckerö och hos Västra Götalandsregionen. 🌐

Nätverk, kunskap, förankring och otydligheter

KOMMUNERNAS REPRESENTANTER

uppskattar erfarenhetsutbytet och de nätverk som uppstår. Man upplever att de samverkande parterna kan lyfta fram sina behov, som bedöms som likartade, oavsett storlek. Kommunerna uppskattar också föreläsningar och utbildningar som ger ökad kunskap i kommunen (till exempel KOLV-dagen i juni 2023) och möjligheten att få föreläsare från **Förvaltningshögskolan** i kommunala utbildningar.

FLERA UPPFATTAR ATT akademiperspektiv i samarbetet är för starkt, samtidigt som andra uppskattar tillgången till exempel eller forskningsresultat som man kan använda sig av. KOLV:s resor uppfattas både som bra, och som något man framöver kan avstå från. Man vill ha mer av webbföreläsningar för att uppdatera kunskaper (för att det är svårt att avsätta hela dagar eller ännu svårare att åka in för lunchföreläsningar mitt i dagen).

Man vill gärna ha ett planerat utbud av föreläsningar för kommunens politiker och/eller tjänstepersoner. Man ser gärna en ökad kontakt till studenter, för att kunna nå ut till dem, så att studenter känner till kommunerna som potentiella arbetsgivare.

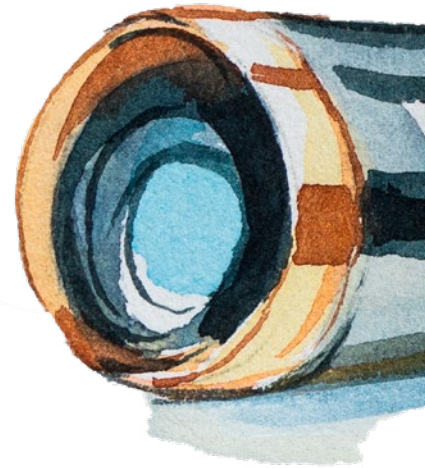
EN AV DE HUVUDSAKLIGA motiveringarna för att vara med i KOLV handlar om kompetensförsörjningen till kommunen, på kort och längre sikt, och **Förvaltnings-**

högskolan ses som en del av svaret på den utmaningen. Man ser det som viktigt att **Förvaltningshögskolan** lyssnar in regionens/kommunernas utmaningar, så att de avspeglas i studenternas utbildning. Vissa kommuner ser sig också kunna ge impulser för forskningen, man vill gärna påverka och stöja forskning och utbildning om kommuner, framför allt mot bakgrunden av att offentlig sektor står inför allt större utmaningar med höga pensionsavgångar och åldrande befolkning. I det här sammanhanget nämns det nyskapade nätverket för kompetensförsörjning som ett fint tillskott i samarbetet och man ser fram mot utbildningen av politiska ledare.

EN DEL UPPFATTAR KOLV som klart värt pengarna, medan andra ställer sig tveksamma till en fortsatt prioritering av KOLV, upplever att det är tveksamt eller svårt att avgöra huruvida det ger värde för pengarna. Flera påtalat att det är trevligt att vara med, bra att få dela kunskap med varandra, men det gäller framför allt för dem som deltar i mötena och därför är det tveksamt om samarbetet är av större värde för hela organisationen. Några påtalar också att rollen eller uppgiften för **Förvaltningshögskolans** råd är något oklar. Man önskar också att det skulle tydliggöras på vilken nivå de representanter kommunerna förväntas skicka skall vara, för nu är kommunernas representanter på väldigt olika nivå. 🌐

lakttagelser

Avtalet om förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige kan nästan ge läsaren rysningar. Det är en stor och långvarig satsning det handlar om och den har tveklöst haft stor betydelse för Förvaltningshögskolans kompetenshöjning och allmänna utveckling.

KOMPETENSUTVECKLINGEN SYNS till exempel i sammanställningar av Förvaltningshögskolans forskning och i verksamhetsberättelsernas beskrivning av publikationssiffror (VB 2019–2022), i utvärderingen av forskarutbildning samt i utvärderingar som RED19. I den senare framhålls Förvaltningshögskolans framgångsrika samverkansarbete som en av institutionens främsta styrkor.

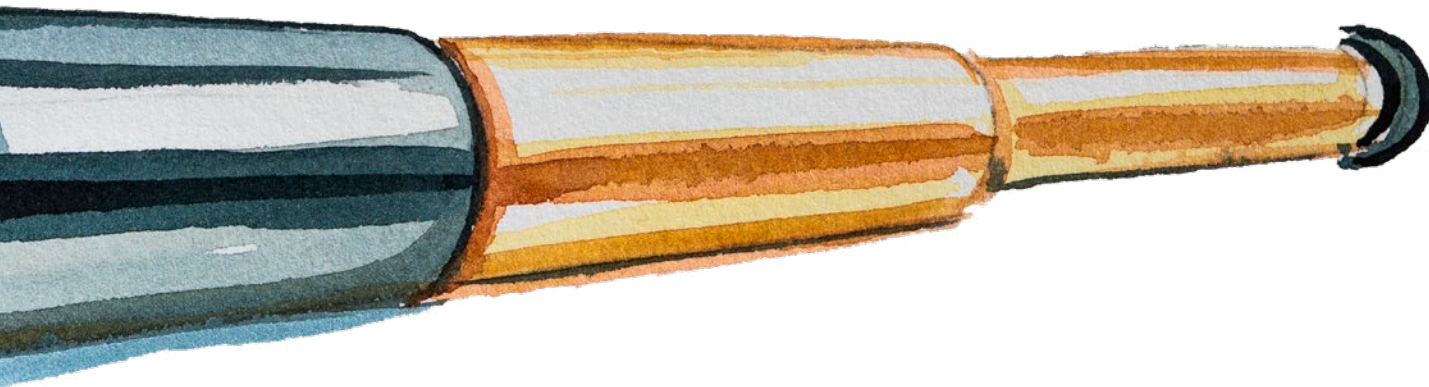
Den ekonomiska satsningen är rimligen central, men man skall inte heller undervärdera betydelsen av att ha någon eller något att arbeta mot, någon som är intresserad av vad man gör. KOLV:s existens har rimligen bidragit till att utveckla Förvaltningshögskolans verksamhet också för att verksamheten vid Förvaltningshögskolan genom verksamhetsdokumenten formuleras och synliggörs.

SVARET PÅ FRÅGAN om vilken betydelse KOLV har (haft) för kommunerna är kanske inte lika direkt. Hur syns professionalitetsökningen i kommunerna? Kan den skiljas från den allmänna professionaliseringen av samhället? Har KOLV någonsin låtit utvärdera projektets effekter på kommunerna? I en tid där det är trångt både i kalendern och plånboken kunde det vara klokt att någon gång försöka formulera vad KOLV gett kom-

munerna, särskilt i ett läge där KOLV inte (längre?) uppfattas som en självklar prioritering i alla kommuner.

KOLV:S VERKSAMHETSDOKUMENT handlar mer om vad Förvaltningshögskolan gör, än om KOLV i sig. Det här formuleras ibland också explicit; 'i denna verksamhetsberättelse återges Förvaltningshögskolans verksamhet under 2021, först för institutionen som helhet och sedan för de områden som direkt förstärks med resurser genom avtalet' (VB 2021). Att dokumenten som styr KOLV fokuserar ganska mycket på Förvaltningshögskolan och ganska lite på kommunerna och regionen som deltar i samarbetet är åtminstone delvis en följd av att det är Förvaltningshögskolan som bär projektansvaret för KOLV.

MAN SKRIVER OM den verksamhet man förfogar över, och i Förvaltningshögskolans fall finns det mycket verksamhet att skriva om. Det betyder ändå samtidigt att vi vet ganska lite om hur och i vilken utsträckning kommunerna deltagit i denna verksamhet och hur samarbetet upplevs från kommunernas håll. Vad händer på kommunfältet? Vem i kommunerna är det som tar del av KOLV:s verksamheter, och hur många? Är det bara representanterna i rådet, eller finns det en spridning av

information inom kommunerna? I vilken utsträckning nås tjänstepersoner, särskilt på lägre nivåer, av forskning som är potentiellt relevant för dem? Vilken är användningen av de publikationer, där KOLV bidrar till att de kan publiceras också på svenska? (I en tid där de flesta forskningsresultat publiceras på engelska är tillgång till färsk forskning på modersmålet ingen självklarhet.)

NÄR DET FÖRSTA KOLV-avtalet, på kommunernas initiativ, undertecknades i mitten av 1990-talet betonade man från kommunernas håll kompetensförsörjningen i form av professionell arbetskraft, utbildad vid **Förvaltningshögskolan**. Sedan dess har den allmänna professionaliseringsgraden stigit och idéer om livslångt lärande fått fotfäste. För att framöver upprätthålla KOLV:s legitimitet kan det vara skäl att under kommande avtalsperiod särskilt betona vad kommunerna får ut av samarbetet.

ETT SÄTT ATT med rimliga insatser bredda målgruppen som drar nytta av **Förvaltningshögskolans** forskning och som kan föra ner kunskap på specifika områden till dem som berörs i kommunerna, är ett tydligare målgruppstänkande, för olika föreläsningar, seminarier

och när olika rapporter och projekt presenteras. Genom att bjuda in specifika målgrupper kan man kombinera kunskapsspridning med att skapa nätverk mellan kommunernas tjänstepersoner, eller mellan politiker, inom olika områden. För en mer bestående nytta skulle målgruppen vid sådana tillfällen också ges möjlighet att skapa nätverk för att diskutera andra saker av gemensamt intresse. Dessa nätverk kan därefter samlas också i andra ärenden (för exempel, om än inom civilsamhällets organisationer, se nätverken inom **Ideell Arena**.)

Här är tanken att interkommunala nätverk är viktiga också för andra än för kommunernas högsta ledning. Det kan vara lika viktigt eller ännu viktigare att kommunernas bibliotekschefer, gatuchefer eller äldreomsorgschefer ingår i nätverk med personer i samma uppgift.

FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN KAN knappast förväntas administrera dessa nätverk – ett effektivt nätverksarbete behöver nämligen någon samlande kraft – men kan rimligen bistå med förslag på hur detta kan göras. (Enligt verksamhetsplanen för 2024 har man redan inlett insatser i denna riktning, gällande nätverket för kompetensförsörjning.) 🌐

Slutsatser och möjliga åtgärdsförslag

Den övergripande slutsatsen av utvärderingen är att Förvaltningshögskolan gör ett gediget och mycket professionellt arbete både gällande forskning och utbildning och uppriktiga ansträngningar för att samverka med det omkringliggande samhället, i synnerhet inom KOLV.

FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN FÖRVERKLIGAR projektet och uppfyller sin del av avtalet mycket väl. De frågor som kan skönjas i kommunernas uttalanden gäller inte det **Förvaltningshögskolan** gör, utan hur det som görs kan nå fler och på ett tydligare sätt.

Eftersom kommunernas bidrag till **Förvaltningshögskolan** är av mycket stor betydelse för verksamheten, finns det anledning att ta kommunernas bekymmer kring erfarenhets- och kunskapsspridning i organisationerna på allvar, särskilt mot bakgrunden att återkopplingen till kommunerna påtalades redan i föregående utvärdering.

- 1 Uppdatera formen för avtalet, för större transparens och tydlighet.
- 2 Diskutera och om möjligt förtydliga rådets roll och uppgifter.
- 3 Förbättra kopplingen mellan verksamhetsdokumenten och förtydliga redovisningen av kommunernas bidrag, när det gäller lönesatser, för bättre möjligheter att både utvärdera och marknadsföra satsningarna.

- 4 Inför ett tydligare målgruppstänkande i förhållande till föreläsningar och seminarier. Försök kombinera innehåll för specifika grupper, också på lägre organisatorisk nivå i kommunerna, med att hjälpa dem att inrätta bestående nätverk, för utökat samarbete och kunskapsutbyte.
- 5 Överväg att låta utvärdera KOLV:s långtida effekter på kommunerna, eller omvänt, kommunernas nytta av KOLV över tid.
- 6 Fortsätta utveckla forskning och undervisning i enlighet med utfallet från utvärderingar som gjorts.

PROJEKTETS SYFTE (enligt verksamhetsplanerna), att främja den västsvenska utvecklingen och satsa på livslångt lärande genom internationell excellens i praktknära forskning; vidareutvecklad utbildning för anställningsbara och eftertraktade studenter; samt ökad samverkan mellan lokal/ regional praktik och nationell/internationell forskning och utbildning, förblir relevant en lång tid framöver. 🌐

Frågor till kommunernas representanter

1. Hur motiverar du att Förvaltningshögskolan deltar i projektet *'Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige'*? Vad får Förvaltningshögskolan ut av KOLV? Är satsningen på KOLV värd pengarna?
2. Vilka konkreta aktiviteter har fungerat bra? Vilka aktiviteter kan man eventuellt avstå från framöver? Vad vill eller behöver Förvaltningshögskolan eventuellt ha mer av?
3. Hur fungerar samarbetet? Står samverkan på en jämlik grund? Syns Förvaltningshögskolans perspektiv tillräckligt i samarbetet? Syns kommunernas/regionens perspektiv tillräckligt i samarbetet?

Bildförteckning

3: Illustrationer och bilder från Shutterstock, bilder av Johan Wingborg	13: Bild av Johan Wingborg, Illustration från Shutterstock
5: Bild av Natalie Greppi	14: Illustration från Göteborgs universitet
9: Bild av Johan Wingborg	15: Illustration från Shutterstock
11: Illustration från Shutterstock	

Källförteckning

- Avtalet, inklusive bilagor 1–4 samt skrivelse i ärendet
- Verksamhetsberättelse för KOLV 2022 (VB 2022)
- Verksamhetsberättelse för KOLV 2021 (VB 2021)
- Verksamhetsberättelse för KOLV 2020 (VB 2020)
- Verksamhetsberättelse för KOLV 2019 (VB 2019)
- Verksamhetsplan för KOLV 2019 (VP 2019)
- Verksamhetsplan för KOLV 2020 (VP 2020)
- Verksamhetsplan för KOLV 2021 (VP 2021)
- Verksamhetsplan för KOLV 2022 (VP 2022)
- Verksamhetsplan för KOLV 2023 (VP 2023)
- Verksamhetsplan för KOLV 2024 (VP 2024)
- Reseberättelse KOLV-resa 2019
- Reseberättelse KOLV-resa 2022
- Förteckning över KOLV:s ledamöter vt 2024
- Jubileumstidskrift KOLV 25 år
- Sammanställning av Förvaltningshögskolans samverkansaktiviteter (2019–2023/4)
- Uppdragsutbildningar vid Förvaltningshögskolan 2019–2023
- Förstärkt förvaltningsforskning och mer kvalificerad förvaltningsutbildning i Västsverige (2019–2021)
- Program för KOLV-konferensen 2023
- Nyhetsbrev (2019–2023, 19 st)
- Statistik över studenter på olika utbildningar (2015–2023)
- Förteckning över praktikplatser (2019–2024)
- Kursplaner för nya kurser
- Språkstrimman
- Utvecklingssatsningar inom grund- och avancerad utbildning (2022–2024)
- Seminariematerial Sund Student
- Utbildningsstatistik
- Utveckling av Förvaltningshögskolans forskning 2013–2023(24)
- Bedömarutlåtande för forskarutbildning vid Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet
- Åtgärdsplan efter utbildningsutvärdering med extern bedömning, utbildning på forskarnivå i offentlig förvaltning (2021)
- Research Evaluation for Development 2019 (RED19), Expert Panel Report
- Red19 Background Materials
- Red19 Self-Evaluation Report
- Red19 uppföljningsplan 2020 fram till 2023

Webbplatser

Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet:

gu.se/forvaltningshogskolan

KOLV: gu.se/forvaltningshogskolan/om-oss/samarbeten-och-samverkan/kolv

Forskning: gu.se/forvaltningshogskolan/var-forskning

Förvaltningshögskolans rapportserie:

gu.se/forvaltningshogskolan/var-forskning/publikationer/forvaltningshogskolans-rapportserie

Popularisering: gu.se/forvaltningshogskolan/var-forskning/popularvetenskapligt

Undervisningen: gu.se/forvaltningshogskolan/studera-hos-oss

Göteborg,
goteborg.se

Härryda,
harryda.se

Kungälv,
kungalv.se

Lerum,
lerum.se

Lilla Edet,
lillaedet.se

Mölnadal,
molndal.se

Partille,
partille.se

Stenungsund,
stenungsund.se

Tjörn,
tjorn.se

Öckerö,
ockero.se

**Västra
Götalands-
regionen,**
vgregion.se

Nätverk inom Ideell Arena:

ideellarena.se/natverk

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan

Samverkansavtal mellan Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet (nedan kallad "Förvaltningshögskolan") och Göteborgs stad (nedan kallad "Kommunen").

§ 1. Inledning

Förvaltningshögskolans partnerskap för forskning, utbildning och samverkan är ett samarbete mellan Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet och kommuner, regionorganisationer och andra centrala samhällsaktörer i Västra Götaland. Avtal tecknas separat mellan Förvaltningshögskolan och varje deltagande part. Syftet med detta avtal är att tydligt fastställa de övergripande principerna och målen för samarbetet.

§ 2. Avtalets syfte

Det övergripande syftet med avtalet är att befästa och stärka Västsverige som ett ledande och attraktivt kunskapsnav gällande kommuner och regioners förutsättningar. Det övergripande syftet bryts ner enligt följande:

2.1. Förvaltningshögskolan: Avtalet syftar till att möjliggöra för Förvaltningshögskolan att erbjuda högkvalitativ utbildning inom offentlig förvaltning, bedriva relevant forskning, få tillgång till empiriskt material samt skapa tillgång till såväl yrkesverksamma som förtroendevaldas erfarenheter som stöd för forskning och utbildning.

2.2. Kommunen: Avtalet syftar till att stärka Kommunens tillgång till högre utbildning och relevant forskning, med målet att förbättra Kommunens förmåga att bidra till en kunskapsbaserad samhällsstyrning och samhällsutveckling samt för att öka Kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

2.3. Båda parter: Avtalet syftar även till att förbättra parternas förmåga att sprida aktuella och relevanta forskningsresultat inom och mellan sina respektive organisationer.

§ 3. Områden för samverkan

Samarbetet omfattar universitetets tre huvudområden: forskning, utbildning och samverkan.

§ 4. Formerna för samverkan

Samarbetet konkretiseras genom årliga verksamhetsplaner som upprättas, antas, följs upp och revideras av partnerskapsrådet.

§ 5. Organisation och styrning

5.1 Partnerskapsrådet beslutar om partnerskapets inriktning genom att anta, följa upp och revidera partnerskapets årliga verksamhetsplaner. Därutöver är partnerskapsrådets uppgift att fungera som ett rådgivande forum i samverkansfrågor av övergripande slag och av strategisk och långsiktig vikt för parterna.

5.2 Varje part utser en representant samt en till två ersättare till partnerskapsrådet. En av ersättarna kan vara tjänsteperson. Rådet utser inom sig ett presidium och en ordförande samt avgör vem som ska kallas till dess sammanträden.

5.3 Partnerskapsrådet sammanträder som regel två till fyra gånger per år.

§ 6. Reglering av äganderätt

Parterna är överens om att äganderätten till forskningsresultat och annat material som producerats inom ramen för enskilda samverkansprojekt regleras i enlighet med *Policy avseende immateriella rättigheter vid Göteborgs Universitet* (Dnr GU 2022/2028).

§ 7. Ekonomi och administration

Kommunens avgift för samarbetet uppgår till 4 kronor per kommunmedlem och år. Kommunens avgift för samarbetet baseras på antalet invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik den 31 december två kalenderår före det kalenderår som avgiften avser, samt av förändringen i PKV (prisindex för kommunal verksamhet) den 31 oktober kalenderåret före det kalenderår som avgiften avser.

För 2025 innebär det att kommunens avgift baseras på antalet invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik den 31 december 2023 samt förändringen i PKV (prisindex för kommunal verksamhet) den 31 oktober 2024. För 2025 innebär det att avgiften för Göteborgs stad är 2 529 713 kronor.

§ 8. Uppföljning och översyn av avtalet

8.1 Avtalet följs upp av Partnerskapets rådgivande forum genom beslut om årliga verksamhetsberättelser. Verksamhetsberättelserna ska innehålla en ekonomisk redovisning

för hur medlemsavgifterna har använts samt en redovisning av den verksamhet som har bedrivits inom partnerskapet under verksamhetsåret.

8.2 Under år som det hålls ordinarie allmänna val till kommun- respektive regionfullmäktige genomförs en översyn av avtalet enligt former som parterna gemensamt kommer överens om. Den första översynen sker år 2030.

§ 9. Avtalets giltighetstid

Avtalet träder i kraft när båda parter skrivit under och gäller tills vidare. Båda parter har rätt att ensidigt avsluta avtalet. Uppsägning av avtalet sker genom att den part som vill avsluta avtalet skriftligen meddelar den andra parten detta senast den 30 juni. Avtalet upphör då att gälla vid utgången av samma kalenderår.

För Förvaltningshögskolan

För Kommunen

.....

.....

Ort och datum

Ort och datum

.....

.....

Underskrift

Underskrift

.....

.....

Namnförtydligande

Namnförtydligande